

Резиме на Вториот Извештај од Индексот на одговорност, транспарентности продуктивност на Собранието на РМ

АНАЛИЗА НА КОНСТИТУТИВНАТА СЕДНИЦА НА СОБРАНИЕТО НА РМ 30.12.2016-31.05.2017

- За прв пат во историјата на парламентарна Македонија, првата, конститутивна седница на Собранието траела 22 работни дена, спротивно на вообичаените 1 до 2 работни дена.
- Одолговлекувањето на седницата се должи на многубројните прекршувања на Деловникот од страна на пратениците од коалицијата ВМРО-ДПМНЕ.
- Изборот на претседател е предуслов за функционално Собрание кое може да избере Влада и да донесува закони. Одолговлекувањето на конститутивната седница предизвикало одложување на трансферот на власта и парализа на законодавната и извршната власт.
- Парламентарното мнозинство ја искористило единствената можност да ја прекине блокадата и да избере претседател на Собранието на 27 април.

Анализа на говорите на пратениците

Текот на конститутивната седница е уреден со Деловникот. Почнува со верификација на мандатите на пратениците, по што следат две точки за постапката за избор на претседател на Собранието. Сите 51 пратеник од коалицијата ВМРО-ДПМНЕ се јавиле за збор, до 27 април дискутирале само 16 и сите освен еден не се придржувале до третата точката на дневен ред, избор на Комисија за прашањата на изборите и именувањата, точка која и претходи на точката избор на претседател на Собранието.

- Пратениците на ВМРО-ДПМНЕ доминирале на говорницата со 5 пати повеќе говори од пратениците на СДСМ, останатите партии имаат незначителен придонес во расправата.
- Прекршување на Деловникот е забележано во скоро 9 од секои 10 говори (1.566 од вкупно 1.812 говори) преку користење на сите видови говори: дискусии, реплики, контра-реплики и процедурални обраќања.
- Пратениците од ВМРО-ДПМНЕ 9 пати повеќе го прекршиле Деловникот отколку пратениците на СДСМ (1.352 наспроти 148 говори).
- Најчестото прекршување на Деловникот било говорење надвор од точката на дневен ред, при што 3 од секои 4 говори се однесувале на т.н. Тиранска платформа, изборните резултати, општествени прашања, историски настани итн. Само 1 од 4 говори бил по точката од дневен ред – избор на Комисија за прашањата на изборите и именувањата.

Анализа на работата на претседавачот со конститутивната седница

Претседавачот со конститутивната седница е задолжен за редот на седницата и почитувањето на Деловникот. Деловникот му дава право на претседавачот да опомене или да му одземе збор на пратеник кој не се придржува до точката на дневен ред.

- Во ниту еден случај претседавачот не му одзел збор на пратеник кој го прекршил Деловникот (во 9 од 10 говори).
- Претседавачот реагирал несоодветно со тоа што:
  - Опоменал 5 пратеници од СДСМ чии говори не го прекршиле Деловникот;
  - Во 7 говори од пратеници на коалицијата ВМРО-ДПМНЕ опоменал повеќе од 2 пати, но не одзел збор (0,4% од вкупниот број говори во кои бил прекршен Деловникот), иако повеќекратната опомена претставува основа за одземање на зборот;
  - Одзел збор во 4 наврати, 2 пати без и 2 пати со опомена, со што го прекршил правилото за двојна опомена пред одземање на збор.